

KLP

Månedsrapport for desember 2024

Markedskommentar

- Fortsatt god økonomisk utvikling i USA, men svakere i eurolandene
- FED og ECB kuttet renten med 0,25 prosentpoeng
- Svakere norsk krone
- Høyere lange renter både i Norge og internasjonalt
- Ingen store bevegelser i aksjemarkedene

Økonomisk tilstand

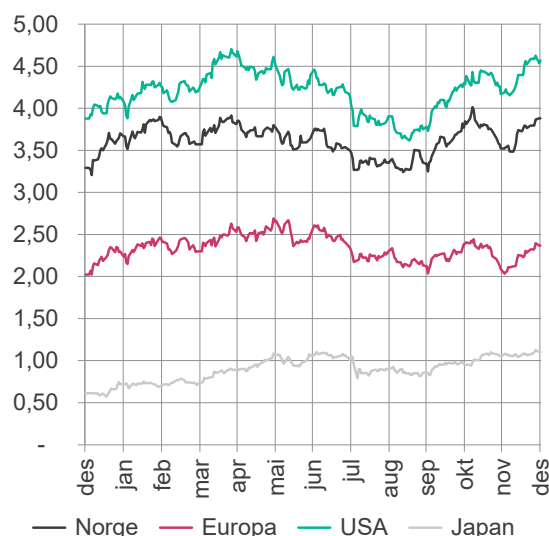
Den økonomiske utviklingen er fortsatt god i USA, men vesentlig svakere for eurolandene. Markedene er usikre på hvor mye av de økte tollsatsene som Trump har signalisert som faktisk vil bli gjennomført. Store økninger i disse satsene kan føre til lavere vekst, og på sikt noe høyere inflasjon. I eurolandene viser de siste økonomiske indikatorene at veksten kan komme til å svekke seg ytterligere. Inflasjonen ser ut til å være under kontroll, og rentekuttene fortsetter i de fleste regionene, men kanskje i saktere tempo i land hvor veksten fortsatt er god.

USA

Den 18. desember kuttet som ventet FED (den amerikanske sentralbanken) renten med 0,25 prosentpoeng til intervallet 4,25-4,50 prosent. I pressemeldingen, som var veldig lik den fra november-møtet, vises det til at de siste indikatorene signaliserer at den økonomiske aktiviteten fortsetter å vokse i et solid tempo. Arbeidsmarkedet er ikke like stramt og ledigheten har økt noe, men er fortsatt på et lavt nivå. Inflasjonen beveger seg mot målet på 2 prosent, men er fortsatt litt høy. Når det gjelder fremtidsutsiktene var det flere endringer. "Dot-plot", som viser rentebanen, signaliserer nå kun to rentekutt i 2025 og ytterligere to kutt i 2026 og en rentebunn på 3,0 prosent. In-

flasjonsutsiktene ble løftet til 2,5 prosent for kjernedeflatoren for privat forbruk, og det er forventet å ta lengre tid på å nå målet på 2 prosent. Sentralbanksjef Powell argumenterte for at det vil gå mer tid mellom kuttene fremover, siden man nå er nærmere nøytral rente.

10 års rente i %

Arbeidsmarkedet blir gradvis svakere, men karakteriseres fortsatt som stramt. Antallet personer som søker arbeidsledighetspenger er nå 211.000 mennesker. Antallet som søker for påfølgende uker er 1,84 millioner.

I november økte inflasjonen til 2,7 prosent på årsbasis, mens kjerneinflasjonen var uendret på 3,3 prosent. Sentralbankens foretrukne mål for prisvekst er kjernedeflatoren for privat forbruk. Denne økte svakt og er nå på 2,8 prosent årlig rate, fortsatt over FEDs mål på 2,0 prosent.

Case-Shiller indeksen, som viser utviklingen i de amerikanske boligprisene, viser fortsatt en svakere utvikling, men er likevel opp med 4,2 prosent det siste året.

Sentralbanken har sagt at de er dataavhengig når de skal vurdere ytterligere rentekutt,

og med signaler om kun to rentekutt i 2025 priser markedet inn første rentekutt på 0,25 prosentpoeng i juni, men en viss sannsynlighet for økning er det.

Europa

Den 12. desember kuttet som ventet ECB (den europeiske sentralbanken) de tre sentrale styringsrentene med 0,25 prosentpoeng; innskuddsrenten (styringsrenten) til 3,00 prosent og reporenten til 3,15 prosent. Sentralbanken sier kuttene er basert på utsiktene for inflasjonen, dynamikken til den underliggende inflasjonen og gjennomslaget til pengepolitikken. De nye økonomiske anslagene viser en vekst på 0,7 prosent i 2024 og 1,1 prosent for 2025, stigende til 1,4 prosent i 2026. Inflasjonen for de samme årene er anslått til 2,4 prosent i 2024 og 2,1, og 1,9 for henholdsvis 2025 og 2026. ECB har nedjustert veksten fremover og sier samtidig at inflasjonen er på vei mot målet på 2,0 prosent.

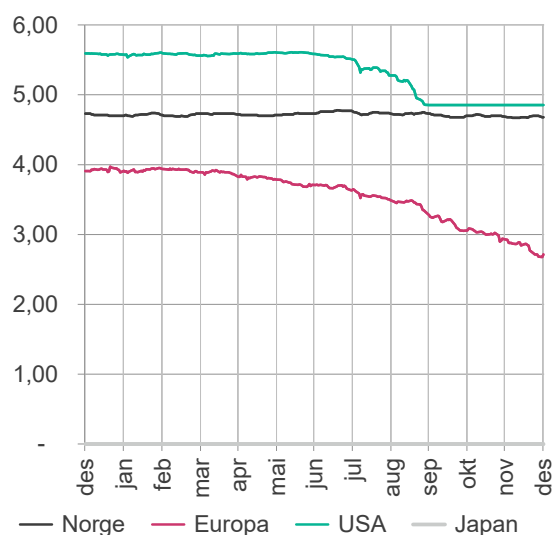
Arbeidsledigheten for eurolandene var uendret på 6,3 prosent i november, ledigheten har ligget i det området de siste månedene. Nivået er rekordlavt, og kanskje litt overraskende siden utviklingen i eurolandene er svak. Ledigheten ligger på 3,4 prosent i Tyskland og 7,7 prosent i Frankrike, mens land syd i eurosonen, som Spania og Italia, ligger på henholdsvis 11,2 prosent og 5,7 prosent.

Prisveksten økte noe mer enn ventet og ligger nå på en årsvekst på 2,0 prosent. Kjerneinflasjonen var uendret og er nå på 2,7 prosent. Det er fallet i energiprisene som trekker inflasjonen ned. Det kan ta tid å få ned kjerneinflasjonen.

ECB mener at inflasjonen er på vei nedover

og fjernet derfor setningen om å holde en stram pengepolitikk. Markedene forventer et nytt rentekutt i januar og deretter flere kutt på rad. ECB (den europeiske sentralbanken) gjentar nok en gang at de ikke har noen forhåndsbestemt rentebane, men er dataavhengige. Diskusjonen blir nå mer hvor sentralbanken tror nøytral rente er. Markedene priser inn fire til fem rentekutt i 2025.

3 mnd rente i %

Norge

Den 18. desember holdt som ventet Norges Bank renten uendret på 4,50 prosent, og signaliserte samtidig at renten mest sannsynlig blir kuttet i mars 2025. De siste årene har vi hevet styringsrenten mye for å få bukt med den høye prisveksten. Siden desember i fjor har renten ligget på 4,5 prosent. Renten har bidratt til å kjøle ned norsk økonomi og til å dempe prisveksten. Arbeidsledigheten har økt noe fra et lavt nivå. Prisveksten har falt mye fra toppen, men høy vekst i bedriftenes kostnader vil trolig bremse den videre nedgangen. Vår vurdering er at det fortsatt er behov for en innstrammende pengepolitikk for å stabil-

isere prisveksten rundt målet, men at tiden snart er inne for å begynne å sette ned renten. Prognosen i denne rapporten indikerer en styringsrente som settes gradvis ned fra første kvartal 2025. Sammenliknet med forrige rapport er prognosen for styringsrenten lite endret, men den indikerer noe mindre nedgang i renten i årene fremover. Arbeidsledigheten vil trolig øke litt, men litt mindre enn anslått i forrige rapport. Inflasjonen anslås å være i overkant av 2 prosent mot slutten av 2027.

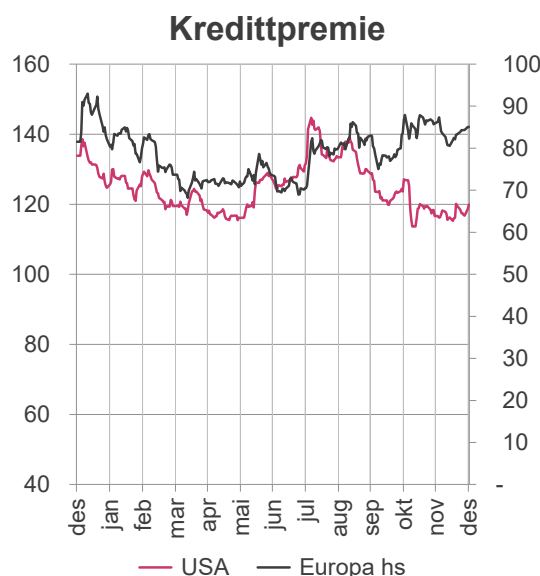
I desember svekket kronen seg fra 11,67 til 11,82 mot euro og fra 132,96 til 135,11 i forhold til den handelsvektede indeksen. Norges Bank vil selge 250 millioner kroner på vegne av staten hver dag i januar.

Ved utgangen av desember var arbeidsledigheten målt av NAV på 77.300 personer. Det er 60.600 helt ledige og 16.700 på tiltak, noe som utgjør 2,6 prosent ledighet. Justert for normale sesongvariasjoner var det en økning på 400 arbeidsledige. Den totale ledigheten, som inkluderer de som er delvis ledige, er på 100.900 personer, opp fra 98.300 i november. Dette tilsvarer 3,4 prosent av arbeidsstyrken. Ledigheten, målt ved arbeidskraftundersøkelsen (AKU) fra SSB, var uendret på 4,0 prosent. Sentralbanken vektlegger NAV sine tall.

Veksten i konsumprisindeksen falt i november til 2,4 prosent på årsbasis. Kjerneinflasjonen økte til 3,0 prosent, likt Norges Banks anslag. Importerte kjernepriser økte svakt til 1,0 prosent, mens innenlandsk skapt inflasjon økte videre til 4,1 prosent. Dette viser at den norske inflasjonen fortsatt trekkes ned av internasjonale priser.

Kredittveksten falt til 3,6 prosent i no-

vember. Kredittveksten for husholdninger fortsetter å øke svakt og er nå på 3,9 prosent. Bedriftenes kredittvekst falt litt til 1,9 prosent. Detaljhandelen steg med 0,3 prosent i november, etter en økning på 0,2 prosent i oktober.

Etter at Norges Bank signaliserte første rentekutt i mars, priser markedet inn dette. For 2025 er markedets syn på antall rentekutt delt. Noen mener det kun kommer 1-2 kutt, men andre holder på 4-6 kutt i løpet av året. Om arbeidsmarkedet holder seg forholdsvis stramt uten stor økning i ledigheten tror vi antall kutt blir få. Utviklingen for den norske kronen vil som vanlig være en joker for Norges Bank.

RENTEMARKEDENE

Internasjonalt og Norge

I desember har de korte og lange rentene (2 og 10 års renter) steget mye internasjonalt og i Norge. Det er USA som har trukket opp rentene på bakgrunn av økt aktivitet, samt frykt for at inflasjonen holder seg høy, som følge av mulige tiltak fra Trump, som for eksempel økte tollsatser. Kredittspredene har falt marginalt i desember.

I desember måned har de korte fondene levert en god avkastning, mens de lange fondene har gitt svak avkastning som følge av stigende renter. De fleste fondene har levert en avkastning på linje med sine respektive indekser.

For året som helhet har fond med kort løpetid gjort det bedre enn fond med lengre rentebinding. Dette skyldes økte renter i 2024. Noe av renteøkningen har blitt motvirket av litt fallende kredittspreader.

Kreditt

Kredittpåslaget mellom Bloomberg Global Aggregate Corporate Index og statsobligasjoner med tilsvarende løpetid var tilnærmet uendret gjennom desember og endte på 0,88 prosent. Isolert sett hadde obligasjoner denominert i amerikanske dollar en liten økning i kredittpåslaget, mens det var en reduksjon for obligasjoner denominert i euro, pund og kanadiske dollar.

Gjennom desember steg de toneangivende statsrentene. Denne økningen bidro til at den valutasikrede månedsavkastning falt 1,31 prosent for Bloomberg Global Aggregate Corporate Index.

Markedet for nyutstedelser var rolig i desember, noe som er vanlig for den tiden av året. Totalt kom det 93 nye obligasjoner til markedet, noe som i sum bidro til å øke netto utestående volum av globale kredittobligasjoner med 0,48 prosent prosentpoeng.

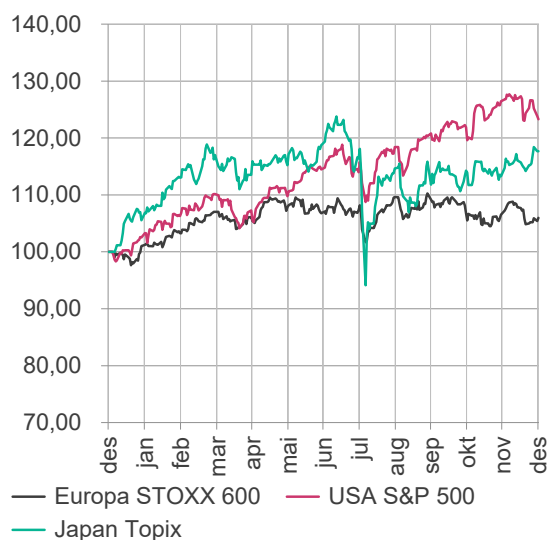
AKSJEMARKEDENE

Globalt

De globale aksjemarkedene (MSCI World målt i lokal valuta) falt med 1,9 prosent i desember. Hittil i år er MSCI World likevel opp sterke 21,0 prosent. Den amerikanske samleindeksen S&P 500 falt med 2,5 prosent, men den teknologitunge Nasdaq-

indeksen steg med 0,5 prosent i løpet av måneden. Europa (STOXX 600) falt 0,5 prosent, og Kina (Shanghai composite) steg med 0,8 prosent. På bransjenivå var diskresjonært konsum og kommunikasjonstjenester sterkest med oppgang på henholdsvis 2,3 og 2,2 prosent. Materialer og energi var svakest med fall på henholdsvis 8,3 og 7,8 prosent.

Europa, USA og Japan

Det var det amerikanske aksjemarkedet (USA veier over 70 prosent MSCI World) som ledet an i oppgangen i 2024. S&P 500 steg med over 23 prosent, og Nasdaq-indeksen steg med nesten 29 prosent. Russland 2000, som inneholder 2000 mindre amerikanske selskaper, steg imidlertid bare med 11 prosent i 2024. Mye av oppgangen skyldes at et knippe teknologigiganter med Nvidia (+190 prosent i 2024) i spissen hadde svært sterk kursutvikling.

Inntjeningen i amerikanske selskaper steg med 9-10 prosent fra 2023 til 2024. For 2025 venter aksjeanalytikerne inntjeningsvekst på rundt 12 prosent. Dette er bra, men bare nok til å forklare rundt halvparten av avkastningen de siste to årene – resten av avkastningen har kommet fordi aksjemark-

edet priser inntjeningen til en stadig høyere multipl.

Mer Samfunnsansvar

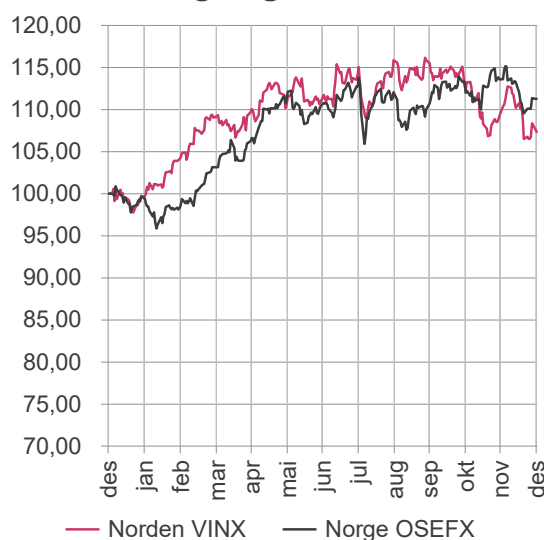
KLP AksjeGlobal Mer Samfunnsansvar hadde en negativ avkastning på 0,8 prosent i desember. Avkastningen var 0,8 prosentpoeng bak referanseindeksen MSCI World. Målt mot indeksen tapte fondet på undervektene i Tesla Inc og Broadcom Inc, som ikke tilfredsstillt fondets bærekraftskrav. Selskaper med høy taksonomi-tilpasning som byggematerialselskapet Owens Corning og Radius Recycling hadde svak kursutvikling gjennom måneden. På den positive siden bidro fondets posisjoner i halvlederprodusenten Marvell Technology og elbilfabrikanten Rivian Automotive til oppgang. Av fondets største beholdninger var Apple Inc og Visa Inc blant vinnerne, mens Bank of America og Johnson & Johnson var blant taperne.

KLP AksjeNorden Mer Samfunnsansvar falt 1,9 prosent i desember. Dette var 0,2 prosentpoeng svakere enn referanseindeksen. Det var særlig fondets posisjon i det danske fornybarselskapet Ørsted AS som dro ned resultatet. På den positive siden bidro aluminiumsprodusenten Granges AB og varmpumpeselskapet Munters Group AB med oppgang. Fondets største posisjon, Novo Nordisk AS, falt hele 17 prosent i desember etter skuffende testresultater for sin nye slankemedisin. I 2024 tjente fondet på sin undervekt i fossil energi, men tapte på sine beholdninger i selskaper med høy tilpasning til U.S. taksonomi for bærekraftige aktiviteter.

KLP AksjeFremvoksende Markeder Mer Samfunnsansvar steg 2,3 prosent i desember. Avkastningen var 0,3 prosentpoeng svakere enn referanseindeksen. Det var

oppgang i de kinesiske selskapene Tencent og Xiaomi Corp, som ikke tilfredsstillt fondets krav til bærekraft, som bidro til mindreakkastningen. På den positive siden bidro posisjonene i taiwanske Wiwynn Corp og kinesiske Beijing Enterprises Water med kraftig oppgang. UAE, Taiwan og Kina hadde sterkt avkastning i november, mens store markeder som Brasil og Sør-Korea fortsatte den negative trenden med fall på 5 prosent.

Norge og Norden

Norge

OSEBX falt med 2,0 prosent i desember, i tråd med internasjonale børser. S&P 500 i USA gikk ned 2,5 prosent, mens den svenske børsen falt 1,2 prosent. Råvaresektoren var svak internasjonalt, og bidro til å tynge Oslo Børs. Selv om oljeprisen var marginalt opp gjennom måneden til USD 74,6 per fat og den europeiske gassprisen var stabil på rundt USD 85 per fat i olje-ekvivalenter, falt den internasjonale MSCI energiindeksen med hele 7,8 prosent. Tilsvarende indeks for materialer og industri falt henholdsvis 8,3 prosent og 6,0 prosent. For året 2024 steg Oslo Børs med 9,1 prosent, mens fondsindeksen økte med 11,3 prosent, mye

takket være lavere vekt på energi.

I desember reduserte vi ytterligere vår beholdning i shipping, vektet oss noe opp i Veidekke og AF Gruppen, og reduserte vår overvekt i Schibsted.

Fondsindeksen falt 2,0 prosent i desember og årsavkastningen endte på 11,3 prosent. KLP AksjeNorge Aktiv endte året på 13,1 prosent etter kostnader. De mest positive bidragsyterne i desember var fra våre overvekter i Sats, Europris, samt Sparebanken Midt Norge. De mest negative bidragsyterne var våre undervekter i Sparebanken Sør Norge og Vår Energi, etterfulgt av vår overvekt i SalMar. For året var våre mest positive bidragsytere vår overvekt i Sats, etterfulgt av vår undervekt i NEL, samt vår overvekt i Schibsted. De mest negative bidragsyterne for året var vår undervekt i Kongsberggruppen, etterfulgt av vår overvekt i Aker ASA, samt vår undervekt i containerrederiet MPC Container Ships.

Nøkkeltall - utvalgte aksjeindekser ved siste månedsslutt

	Hist PE	Est PE	Pris/bok	Return on Equity	Est utbytte
MSCI World	22,2	21,6	3,48	14,1 %	1,8 %
S&P 500 Index	26,7	25,2	5,16	17,6 %	1,3 %
MSCI Europa	14,9	14,4	2,05	11,8 %	3,4 %
DAX Index (Frankfurt)	16,6	15,0	1,76	9,1 %	2,8 %
FTSE 100 Index (London)	13,6	12,0	1,87	10,5 %	3,9 %
CAC 40 Index (Paris)	13,9	14,3	1,81	11,3 %	3,4 %
MSCI Japan	15,5	15,4	1,59	9,8 %	2,2 %
MSCI AC Asia Pacific	14,8	14,9	1,63	10,5 %	2,6 %
Oslo Børs Hovedindeks	11,6	11,0	1,78	15,3 %	6,5 %
Oslo Børs Fondindeks	12,0	11,3	1,80	14,9 %	6,3 %
VINX 30 Index (Norden)	14,8	17,5	2,98	18,4 %	3,4 %
Stockholm 30 Index	13,6	17,0	2,31	16,1 %	3,7 %
Copenhagen 20 Index	22,7	22,1	5,23	18,8 %	2,2 %
Helsinki 25 Index	14,8	15,6	1,75	9,9 %	4,8 %
MSCI Emerging Markets	13,7	13,5	1,69	11,7 %	2,8 %
MSCI Brazil	7,1	8,1	1,27	16,5 %	7,7 %
MSCI Russia	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
MSCI India	25,3	25,9	4,10	15,7 %	1,2 %
MSCI China	11,2	10,8	1,32	11,3 %	2,6 %

Kilde: Bloomberg

Avkastning for KLP-fondene pr. 31.12.2024

	Klasse	Avkastning siste måned			Avkastning hittil i år			TE ¹	Referanseindeks
		Fond	Indeks	Diff.	Fond	Indeks	Diff.		
INDEKSFOND									
KLP AksjeNorge Indeks	P	-2,01 %	-2,01 %	-0,01 %	8,81 %	9,06 %	-0,26 %	0,06 %	Oslo Børs Hovedindeks (OSEBX)
	S	-2,00 %	-2,01 %	0,00 %	8,88 %	9,06 %	-0,18 %	0,06 %	
KLP AksjeNorden Indeks	P	-3,56 %	-3,67 %	0,11 %	5,95 %	4,77 %	1,17 %	0,28 %	MSCI Nordic Countries IMI Index
	S	-3,55 %	-3,67 %	0,12 %	6,04 %	4,77 %	1,27 %	0,28 %	
KLP AksjeGlobal Indeks	P	-0,02 %	0,06 %	-0,08 %	32,61 %	32,71 %	-0,10 %	0,18 %	MSCI World Developed Markets
	S	-0,01 %	0,06 %	-0,07 %	32,71 %	32,71 %	-0,01 %	0,18 %	
KLP AksjeGlobal Indeks Valutasikret	P	-1,98 %	-1,93 %	-0,05 %	20,25 %	20,37 %	-0,11 %	0,20 %	MSCI World Dev. Markets val.sik.
	S	-1,97 %	-1,93 %	-0,04 %	20,41 %	20,37 %	0,04 %	0,20 %	
	S-1	-1,98 %	-1,93 %	-0,05 %	20,29 %	20,37 %	-0,08 %	0,20 %	
KLP AksjeGlobal Small Cap Indeks	P	-3,46 %	-3,39 %	-0,07 %	20,83 %	20,95 %	-0,12 %	0,15 %	MSCI World Small Cap
	S	-3,45 %	-3,39 %	-0,06 %	20,91 %	20,95 %	-0,04 %	0,15 %	
KLP AksjeVerden Indeks	P	0,21 %	0,31 %	-0,10 %	31,16 %	31,39 %	-0,23 %	0,19 %	MSCI All Country World
	S	0,22 %	0,31 %	-0,09 %	31,32 %	31,39 %	-0,07 %	0,19 %	
KLP AksjeFremv Markeder Indeks	P	2,38 %	2,60 %	-0,22 %	19,97 %	20,22 %	-0,25 %	0,65 %	MSCI Emerging Market
	S	2,38 %	2,60 %	-0,21 %	20,07 %	20,22 %	-0,16 %	0,65 %	
KLP AksjeEuropa Indeks	P	0,16 %	0,23 %	-0,07 %	14,55 %	13,83 %	0,72 %	0,51 %	MSCI Europe
	S	0,16 %	0,23 %	-0,06 %	14,65 %	13,83 %	0,82 %	0,51 %	
KLP AksjeEuropa Indeks Valutasikret P	P	-0,50 %	-0,41 %	-0,09 %	9,11 %	8,52 %	0,59 %	0,52 %	MSCI Europe valutasikret
	S	-0,49 %	-0,41 %	-0,08 %	9,23 %	8,52 %	0,71 %	0,52 %	
KLP AksjeUSA Indeks	P	0,04 %	0,09 %	-0,05 %	39,41 %	39,32 %	0,09 %	0,19 %	MSCI USA
	S	0,04 %	0,09 %	-0,05 %	39,53 %	39,32 %	0,21 %	0,19 %	
	S-USD ²	-2,62 %	-2,58 %	-0,04 %	24,80 %	24,58 %	0,22 %	0,19 %	
KLP AksjeUSA Indeks Valutasikret	P	-2,71 %	-2,66 %	-0,05 %	23,32 %	23,08 %	0,25 %	0,28 %	MSCI USA valutasikret
	S	-2,70 %	-2,66 %	-0,04 %	23,46 %	23,08 %	0,38 %	0,28 %	
KLP AksjeAsia Indeks	P	0,72 %	0,54 %	0,18 %	19,17 %	19,71 %	-0,54 %	0,37 %	MSCI Pacific
	S	0,73 %	0,54 %	0,19 %	19,27 %	19,71 %	-0,44 %	0,37 %	
KLP AksjeAsia Indeks Valutasikret	P	2,57 %	2,42 %	0,15 %	19,79 %	20,37 %	-0,59 %	0,37 %	MSCI Pacific valutasikret
	S	2,58 %	2,42 %	0,16 %	19,91 %	20,37 %	-0,47 %	0,37 %	
KLP AksjeTeknologi Indeks	P	3,58 %	3,76 %	-0,18 %	7,65 %	7,89 %	-0,24	1,22 %	MSCI ACWI Info Tech Index NOK
	S	3,58 %	3,76 %	-0,18 %	7,66 %	7,89 %	-0,24	1,22 %	
SVANEMERKEDE FOND									
KLP AksjeGlobal Mer Samfunnsansvar	P	-0,83 %	0,06 %	-0,89 %	28,54 %	32,71 %	-4,17 %	2,51 %	MSCI World Dev. Markets
	S	-0,82 %	0,06 %	-0,88 %	28,62 %	32,71 %	-4,09 %	2,51 %	
KLP AksjeGlobal Mer S.ansvar Val.sik.	P	-2,69 %	-1,93 %	-0,76 %	16,93 %	20,37 %	-3,44 %	2,37 %	MSCI World Dev. Markets val.sik.
	S	-2,68 %	-1,93 %	-0,75 %	17,05 %	20,37 %	-3,32 %	2,37 %	
KLP AksjeFremv. M. Mer S.ansvar	P	2,19 %	2,60 %	-0,41 %	15,67 %	20,22 %	-4,55 %	2,93 %	MSCI Emerging Market
	S	2,19 %	2,60 %	-0,40 %	15,76 %	20,22 %	-4,46 %	2,93 %	
KLP AksjeNorden Mer Samfunnsansvar	P	-1,87 %	-1,70 %	-0,16 %	5,83 %	6,40 %	-0,58 %	3,51 %	MSCI Nordic Countries IMI 10/40
	S	-1,86 %	-1,70 %	-0,16 %	5,91 %	6,40 %	-0,50 %	3,51 %	
KLP Obligasjon Global Mer S.ansvar	P	-1,32 %	-1,36 %	0,04 %	1,78 %	2,44 %	-0,66 %	0,25 %	Barclays Global Agg. Corp. SR
	S	-1,31 %	-1,36 %	0,05 %	1,86 %	2,44 %	-0,58 %	0,25 %	
KLP Obligasjon 1 år Mer S.ansvar	P	0,05 %	0,07 %	-0,02 %	5,12 %	4,48 %	0,64 %	0,46 %	NBP Norw. RM1-RM3 Dur. 1 Idx
	S	0,05 %	0,07 %	-0,02 %	5,13 %	4,48 %	0,65 %	0,46 %	
KLP Nåtid Mer Samfunnsansvar	P	-0,41 %	-0,40 %	0,00 %	3,92 %	3,83 %	0,09 %	0,30 %	Kombinasjonsindeks
	S	-0,40 %	-0,40 %	0,00 %	4,02 %	3,83 %	0,20 %	0,30 %	
KLP Kort Horisont Mer Samfunnsansvar	P	-0,55 %			6,84 %				Fondet har ikke indeks
	S	-0,54 %			6,94 %				
KLP Lang Horisont Mer S.ansvar	P	-0,89 %			13,60 %				Fondet har ikke indeks
	S	-0,88 %			13,67 %				
KLP Framtid Mer Samfunnsansvar	P	-1,22 %			20,76 %				Fondet har ikke indeks
	S	-1,22 %			20,84 %				

Avkastning for KLP-fondene pr. 31.12.2024

	Klasse	Avkastning siste måned			Avkastning hittil i år			TE ¹	Referanseindeks
		Fond	Indeks	Diff.	Fond	Indeks	Diff.		
AKTIVE AKSJEFOND									
KLP AksjeNorge Aktiv	P	-1,70 %	-2,02 %	0,32 %	13,17 %	11,28 %	1,89 %	1,86 %	Oslo Børs Fondindeks (OSEFX)
	S	-1,68 %	-2,02 %	0,35 %	13,46 %	11,28 %	2,17 %	1,86 %	
FAKTORFOND									
KLP AksjeGlobal Flerfaktor	P	-0,45 %	0,06 %	-0,51 %	27,77 %	32,71 %	-4,94 %	5,46 %	MSCI World Developed Markets
	S	-0,44 %	0,06 %	-0,50 %	27,90 %	32,71 %	-4,82 %	5,46 %	
KLP AksjeGlobal Flerfaktor Valutasikret	P	-2,16 %	-1,93 %	-0,23 %	17,18 %	20,37 %	-3,19 %	5,37 %	MSCI World Dev. Markets val.sik.
	S	-2,15 %	-1,93 %	-0,22 %	17,33 %	20,37 %	-3,04 %	5,37 %	
KLP AksjeGlobal Small Cap Flerfaktor	P	-2,44 %	-3,39 %	0,95 %	22,31 %	20,95 %	1,36 %	4,85 %	MSCI World Small Cap
	S	-2,44 %	-3,39 %	0,96 %	22,45 %	20,95 %	1,50 %	4,85 %	
KLP AksjeFremv. Markeder Flerfaktor	P	3,26 %	2,60 %	0,67 %	22,88 %	20,22 %	2,65 %	4,14 %	MSCI Emerging Markets
	S	3,27 %	2,60 %	0,68 %	23,03 %	20,22 %	2,80 %	4,14 %	
RENTEFOND									
KLP Likviditet	P	0,42 %	0,42 %	0,01 %	5,23 %	5,05 %	0,18 %	0,04 %	NBP Liquidity Low Risk Index
	S	0,43 %	0,42 %	0,01 %	5,24 %	5,05 %	0,19 %	0,04 %	
KLP FRN	P	0,56 %	0,48 %	0,08 %	6,26 %	5,79 %	0,47 %	0,38 %	NBP Norw. RM1-RM3 Fl. Rate Idx
	S	0,56 %	0,48 %	0,08 %	6,28 %	5,79 %	0,48 %	0,38 %	
KLP Kort Stat	P	0,36 %	0,34 %	0,02 %	4,32 %	4,33 %	-0,01 %	0,03 %	NBP Norw. Gov. TB
	S	0,36 %	0,34 %	0,03 %	4,33 %	4,33 %	0,00 %	0,03 %	
KLP Obligasjon 1 år	P	0,05 %	0,06 %	-0,01 %	4,67 %	4,36 %	0,31 %	0,13 %	NBP Norw. RM1-RM2 Dur. 1 Idx
	S	0,05 %	0,06 %	-0,01 %	4,68 %	4,36 %	0,32 %	0,13 %	
KLP Obligasjon 3 år	P	-0,89 %	-0,92 %	0,03 %	3,06 %	2,79 %	0,27 %	0,18 %	NBP Norw. RM1-RM2 Dur. 3 Idx
	S	-0,89 %	-0,92 %	0,03 %	3,07 %	2,79 %	0,28 %	0,18 %	
KLP Obligasjon 5 år	P	-1,91 %	-1,83 %	-0,08 %	1,35 %	1,24 %	0,11 %	0,46 %	NBP Norw. RM1-RM2 Dur. 5 Idx
	S	-1,91 %	-1,83 %	-0,08 %	1,36 %	1,24 %	0,12 %	0,46 %	
KLP Statsobligasjon	P	-1,41 %	-1,40 %	-0,01 %	1,33 %	1,09 %	0,25 %	0,08 %	NBP Norw. Gov. Bonds Index
	S	-1,41 %	-1,40 %	-0,01 %	1,34 %	1,09 %	0,26 %	0,08 %	
KLP Kredittobligasjon	P	-0,87 %	-0,91 %	0,04 %	3,67 %	3,12 %	0,54 %	0,62 %	NBP Norw. RM1-RM3 Dur. 3 Idx
	S	-0,87 %	-0,91 %	0,04 %	3,68 %	3,12 %	0,55 %	0,62 %	
KLP Obligasjon Global	P	-1,51 %	-1,36 %	-0,16 %	2,10 %	2,44 %	-0,35 %	0,14 %	Barclays Global Agg. Corp. SR
	S	-1,51 %	-1,36 %	-0,15 %	2,18 %	2,44 %	-0,26 %	0,14 %	
KLP Obligasjon Global 3 år	P	-0,15 %	-0,02 %	-0,13 %	3,97 %	4,31 %	-0,34 %	0,15 %	Barclays Global Agg. Credit 1-5 Yrs
	S	-0,14 %	-0,02 %	-0,12 %	4,05 %	4,31 %	-0,26 %	0,15 %	
FONDSPAKKER									
KLP Nåtid	P	-0,47 %	-0,43 %	-0,04 %	3,92 %	3,86 %	0,06 %	1,02 %	Kombinasjonsindeks
	S	-0,46 %	-0,43 %	-0,03 %	4,03 %	3,86 %	0,16 %	1,02 %	
KLP Kort Horisont	P	-0,53 %			7,35 %				Fondet har ikke indeks
	S	-0,53 %			7,45 %				
KLP Lang Horisont	P	-0,73 %			15,46 %				Fondet har ikke indeks
	S	-0,72 %			15,53 %				
KLP Framtid	P	-0,86 %			24,07 %				Fondet har ikke indeks
	S	-0,86 %			24,15 %				
SPESIALFOND									
KLP Alfa Global Energi	S	1,42 %			5,19 %		1,95 %		NBP Norw. Gov. Dur. 0,25 Idx
KLP Alfa Global Rente	S	0,26 %			8,06 %		0,77 %		NBP Norw. Gov. Dur. 0,25 Idx

	Effektiv rente (med markedsforventninger) ³ (%)	Effektiv rente (uten markedsforventninger) ³ (%)	Rentefølsomhet (%)	Kredittfølsomhet (år)
RENTEFOND				
KLP Kort Stat	4,34	4,34	0,41	0,00
KLP Statsobligasjon	3,95	3,95	4,68	0,00
KLP Likviditet	4,87	4,96	0,19	0,64
KLP Obligasjon 1 år	4,63	4,71	1,00	1,22
KLP Obligasjon 3 år	4,60	4,63	2,97	2,94
KLP Obligasjon 5 år	4,37	4,39	5,07	4,20
KLP FRN	4,75	5,27	0,11	2,56
KLP Obligasjon 1 år Mer Samfunnsansvar	4,73	4,90	0,99	1,53
KLP Kredittobligasjon	4,68	4,80	3,09	3,27
KLP Obligasjon Global 3 år	4,98	4,94	2,46	2,29
KLP Obligasjon Global	5,02	5,19	5,54	5,64
KLP Obligasjon Global Mer Samfunnsansvar	5,14	5,34	5,52	5,55

¹ Tracking error er ex-post, dvs et historisk basert tall basert på 12 månedlige avkastninger i forhold til referanseindeks, uten effekter fra svingprising.

² Avkastning for KLP AksjeUSA Indeks USD er oppgitt i amerikanske dollar.

³ Effektiv rente uttrykker forventet avkastning forutsatt at rentenivået, kredittisikopremier og fondets rentefølsomhet ikke endrer seg i perioden. Det er beregnet som markedsverdivektet yield hvor yielden på norske papirer regnes med forfall lik første call dato. For valutaskiring beregnes carry med utgangspunkt i rentedifferansene på dagens markedskontrakter.

Effektiv rente med markedsforventninger beregner yield for FRN'er med en forward fixingkurve. Effektiv rente uten markedsforventninger legger 3M NIBOR til grunn.

Effektiv rente vil kunne endres fra dag til dag, og er derfor ingen garanti for avkastningen i perioden den er beregnet for.

Historisk avkastning er ingen garanti for framtidig avkastning. Framtidig avkastning vil bl.a. avhenge av markedsutviklingen, forvalters dyktighet, verdipapirfondets risiko, samt kostnader ved tegning, forvaltning og innløsning. Avkastningen kan bli negativ som følge av kurstap. Verdien på fond som investerer i internasjonale markeder kan stige eller falle med valutasingninger.

Følgende informasjon er oversatt fra engelsk:

Kilde: MSCI. Denne informasjonen er kun til internt bruk og kan ikke distribueres eller brukes i forbindelse med utstedelse, tilbud eller salg av verdipapirer, finansielle produkter eller indekser. Verken MSCI eller annen tredjepart som er involvert i eller er forbundet med innsamling eller opprettelse av MSCI-dataene («MSCI»-partene) gir eksplisitte eller underforståtte garantier eller representasjoner av slike data (eller det som skal oppnås ved bruk av dem), og MSCI-partene fraskriver seg herved uttrykkelig alle garantier for originalitet, nøyaktighet, fullstendighet, salgbarhet eller egnethet for et bestemt formål med hensyn til slike data. Uten å legge begrensninger på noe av det foregående, skal ingen av MSCI-partene under noen omstendigheter ha ansvar for noen direkte, indirekte, spesielle straffer, følgetap eller andre tap (inkludert tapt fortjeneste) selv om de blir varslet om mulige tap.

Kilde: Euronext. Alle rettigheter til Euronext-indeksene og/eller Euronext-indeksenes varemerker tilhører Euronext og/eller dets lisensgivere. Verken Euronext eller dets lisensgivere har ansvar for eventuelle feil eller utelatelser i Euronext-indeksene eller underliggende data. Ingen videre distribusjon av Euronext-data og/eller bruk av Euronext-indeksvaremerker, med det formål å lage og/eller drifte et finansielt produkt, er tillatt uten Euronexts uttrykkelige eksplisitte skriftlige samtykke.

Kilde: Nordic Bond Pricing AS («NBP»). Alle rettigheter forbeholdt. Verken NBP eller dets lisensgivere har ansvar for eventuelle feil eller utelatelser i NBP-indeksene eller underliggende data. Ingen videre distribusjon av NBP-data og/eller bruk av NBP-indeks, med det formål å opprette og/eller drifte et finansielt produkt, er tillatt uten NBPs uttrykkelige skriftlige samtykke. NBP og/eller dets lisensgivere bestreber seg på å sikre at informasjonen som gis er nøyaktig, men garanterer ikke nøyaktigheten eller påliteligheten og påtar seg intet ansvar for direkte eller indirekte tap som oppstår på grunn av unøyaktigheter eller utelatelser. NBP og/eller dets lisensgivere påtar seg intet ansvar for noen beslutninger eller handlinger som er tatt som følge av informasjonen.

Kilde grafer og nøkkelindekser: Bloomberg Finance LP. Bloomberg® og de tilhørende lisensierte indeksene («indeksene») er tjenestemerker for Bloomberg Finance L.P. og dets tilknyttede selskaper, inkludert Bloomberg Index Services Limited («BISL»), administratoren av indeksene (samlet «Bloomberg») og har blitt lisensiert for bruk til visse formål av KLP Kapitalforvaltning AS («Lisenstakeren»). Bloomberg er ikke tilknyttet lisensinneholderen, og Bloomberg verken godkjenner, vurderer eller anbefaler de finansielle produktene det refereres til her («finansielle produkter»). Bloomberg garanterer ikke aktualitet, nøyaktighet eller fullstendighet av data eller informasjon knyttet til indeksene eller de finansielle produktene.

Opplysninger om KLP-fondene

Fondets navn		Kurser (NAV) 31.12.24	Kapital pr. fond 31.12.24	Årlig Forvalt- ningshonorar	Min. Kostpris
	Andelsklasse		Millioner NOK	Prosent	Kroner
KLP AksjeNorge Indeks	P	3777,57	20 421	0,18	100
	S	4390,69		0,09	10 mill
KLP AksjeNorden Indeks	P	8928,56	8 688	0,18	100
	S	1310,94		0,09	10 mill
KLP AksjeGlobal Indeks	P	3489,02	98 387	0,18	100
	S	8562,21		0,09	10 mill
KLP AksjeGlobal Indeks Valutasikret P	P	4014,38	42 398	0,25	100
	S	4517,63		0,12	10 mill
	S-1	4441,03		0,22	1 mill
KLP AksjeGlobal Small Cap Indeks	P	2095,39	18 371	0,33	100
	S	2106,52		0,25	10 mill
KLP AksjeVerden Indeks	P	7205,78	13 544	0,25	100
	S	1621,72		0,13	10 mill
KLP AksjeFremvoksende Markeder Indeks	P	2958,28	17 780	0,28	100
	S	3044,27		0,18	10 mill
KLP AksjeEuropa Indeks	P	2147,57	3 494	0,20	100
	S	3348,79		0,09	10 mill
KLP AksjeEuropa Indeks Valutasikret	P	1832,09	1 079	0,23	100
	S	2551,60		0,12	10 mill
KLP AksjeUSA Indeks	P	4157,95	18 532	0,20	100
	S	1759,79		0,09	10 mill
	S-USD	6785,28		0,06	USD 50 mill
KLP AksjeUSA Indeks Valutasikret	P	2563,72	1 152	0,23	100
	S	4423,31		0,12	10 mill
KLP AksjeAsia Indeks	P	2228,23	1 658	0,20	100
	S	3042,63		0,10	10 mill
KLP AksjeAsia Indeks Valutasikret	P	2225,84	290	0,23	100
	S	2137,29		0,13	10 mill
KLP AksjeTeknologi Indeks	P	1076,51	262	0,23	100
	S	1076,57		0,13	10 mill
KLP AksjeGlobal Mer Samfunnsansvar	P	2725,20	13 086	0,18	100
	S	1603,38		0,10	10 mill
KLP AksjeGlobal Mer Samfunnsansvar Valutasikret	P	1714,45	3 421	0,23	100
	S	1315,75		0,13	10 mill
KLP AksjeFremv. Markeder Mer Samfunnsansvar	P	1078,52	1 600	0,28	100
	S	1194,66		0,18	10 mill
KLP AksjeNorden Mer Samfunnsansvar P	P	1758,08	2 388	0,18	100
	S	1211,09		0,10	10 mill
KLP Obligasjon Global Mer Samfunnsansvar	P	891,04	4 126	0,20	100
	S	1036,11		0,12	10 mill
KLP Obligasjon 1 år Mer Samfunnsansvar	P	1016,73	1 652	0,10	100
	S	1024,27		0,09	10 mill
KLP Nåtid Mer Samfunnsansvar	P	977,31	3	0,22	100
	S	1038,63		0,12	10 mill
KLP Kort Horisont Mer Samfunnsansvar	P	1081,88	187	0,22	100
	S	1101,25		0,13	10 mill
KLP Lang Horisont Mer Samfunnsansvar	P	1381,50	271	0,22	100
	S	1272,90		0,15	10 mill
KLP Framtid Mer Samfunnsansvar	P	1651,82	146	0,22	100
	S	1408,98		0,15	10 mill

Opplysninger om KLP-fondene

Fondets navn		Kurser (NAV) 31.12.24	Kapital pr. 31.12.24	Årlig Forvalt- ningshonorar	Min. Kostpris
	Andelsklasse		Millioner NOK	Prosent	Kroner
KLP AksjeNorge Aktiv	P	12465,88	10 013	0,75	100
	S	1238,63			
KLP AksjeGlobal Flerfaktor	P	4086,66	24 107	0,27	100
	S	1535,55			
KLP AksjeGlobal Flerfaktor Valutasikret	P	2344,80	677	0,30	100
	S	1277,02			
KLP AksjeGlobal Small Cap Flerfaktor	P	2181,77	2 821	0,45	100
	S	1479,19			
KLP AksjeFremv. Markeder Flerfaktor	P	1811,10	2 831	0,40	100
	S	1447,97			
KLP Likviditet	P	1004,16	6 845	0,10	100
	S	1003,88			
KLP FRN	P	1053,22	2 406	0,10	100
	S	1010,16			
KLP Kort Stat	P	1017,59	3 629	0,10	100
	S	1014,55			
KLP Obligasjon 1 år	P	1022,75	1 055	0,10	100
	S	1020,03			
KLP Obligasjon 3 år	P	1009,76	1 251	0,10	100
	S	1017,36			
KLP Obligasjon 5 år	P	1212,32	2 939	0,10	100
	S	1009,86			
KLP Statsobligasjon	P	937,42	2 074	0,10	100
	S	1008,35			
KLP Kredittobligasjon	P	1041,19	5 762	0,10	100
	S	1020,54			
KLP Obligasjon Global	P	974,04	32 775	0,20	100
	S	988,91			
KLP Obligasjon Global 3 år	P	1068,90	3 092	0,20	100
	S	1071,46			
KLP Nåtid	P	944,51	884	0,22	100
	S	1036,26			
KLP Kort Horisont	P	1149,28	204	0,22	100
	S	1124,55			
KLP Lang Horisont	P	2637,96	1 251	0,22	100
	S	1291,11			
KLP Framtid	P	2411,82	2 118	0,22	100
	S	1444,28			
Spesialfondet KLP Alfa Global Energi	S	2279,13	1 665	0,80*	1 mill
Spesialfondet KLP Alfa Global Rente	S	993,96	1 608	0,80*	1 mill
Totalvolum			382 943		

* + 10% av verdistigningen over referanserenten, hvis verdien overstiger tidligere høyeste verdi. Fondene er kun tilgjengelig for profesjonelle kunder.

Fondenes regler for innskudd og uttak

INNSKUDD

Ved tegning av andeler før kl. 13 gis det kurs i fondet samme dag (bortsett fra KLP Aksje Asia Indeks, KLP AksjeAsia Indeks Valutasikret, KLP AksjeFremvoksende Markeder Indeks, KLP AksjeFremvoksende Markeder Flerfaktor og KLP AksjeFremvoksende Markeder Mer Samfunnsansvar der det gis neste virkedags kurs) under forutsetning av at betalingen er identifiserbar på fondets konto innen kl. 15 og at kunden har sendt inn nødvendig dokumentasjon og informasjon.

UTTAK

Ved melding før kl. 13 gis uttakskurs samme dag (bortsett fra KLP Aksje Asia Indeks, KLP AksjeAsia Indeks Valutasikret, KLP AksjeFremvoksende Markeder Indeks, KLP AksjeFremvoksende Markeder Flerfaktor og KLP AksjeFremvoksende Markeder Mer Samfunnsansvar der det gis neste virkedags kurs). Penger vil normalt være på kundens bankkonto 2-3 virkedager etter at uttaket er registrert her. Ved nyttår og spesielle hendelser kan det ta noen flere dager, men innenfor lovens krav om 10 dager. For de to spesialfondene må krav om innløsning varsles 10 virkedager før innløsning.

SVINGPRISING

Fondene bruker svingprising ved kjøp og salg av andeler. Les her for detaljer: <https://www.klp.no/fond/priser-og-vilkar/svingprising>

GENERELT

Alle oppgitte kurser og avkastningstall som publiseres, eller som kunden får oppgitt

i sine rapporter, er fratrukket årlig forvaltningshonorar (nettoavkastning).

Fondenes gebyrer eller rammevilkår kan endres av forvalteren etter regler som fastlegges av Finanstilsynet. Andelseierne varsles om endringer via e-mail forut for gjennomføringen. Det er ingen begrensning på antall uttak fra noen av fondene.

Samtlige investeringer i KLP-fondene er gjort i henhold til KLP-fondenes retningslinjer for ansvarlige investeringer.

Forbehold

Denne rapporten baserer seg på kilder som av KLP Kapitalforvaltning vurderes som pålitelige. Det er imidlertid ikke mulig å garantere at informasjonen i rapporten er presis eller fullstendig. Uttalelsene i rapporten reflekterer KLP Kapitalforvaltnings oppfatning på det tidspunkt de ble utarbeidet, og vi forbeholder oss retten til å endre oppfatning uten varsel. Denne rapporten skal ikke forstås som et tilbud eller anbefaling om kjøp eller salg av finansielle instrumenter. KLP Kapitalforvaltning påtar seg ikke ansvar for direkte eller indirekte tap eller utgifter som skyldes forståelsen av og/eller bruken av denne rapporten.

Historisk avkastning er ingen garanti for framtidig avkastning. Framtidig avkastning vil bl.a. avhenge av markedsutviklingen, forvalters dyktighet, verdipapirfondets risiko, samt kostnader ved tegning, forvaltning og innløsning. Avkastningen kan bli negativ som følge av kurstap. Verdien på fond som investerer i internasjonale markeder kan stige eller falle med valutasingninger.

KOMMUNAL LANDSPENSJONSKASSE

Besøksadresse:

Dronning Eufemias gate 10, Oslo.

KLP KAPITALFORVALTNING AS

Postboks 400 Sentrum 0103 Oslo, Norge

www.klp.no

Sentralbord: 55 54 85 00